

تحقیق هفته

شماره: 454

(از 6 الی 12 قوس 1403 هـ ش)

بررسی سیاست خارجی اداره جدید امریکا به رهبری ترامپ در قبال امارت اسلامی افغانستان

این نشریه هفته‌وار، تحلیل رویدادهای مهم سیاسی، اقتصادی، امنیتی و اجتماعی افغانستان و منطقه است که به زبان‌های پشتو، دری، انگلیسی و عربی توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی تهیه و نشر می‌گردد.

آنچه درین شماره می خوانید:

- بررسی سیاست خارجی اداره جدید امریکا به رهبری ترامپ در قبال امارت اسلامی افغانستان 3
- عوامل تأثیرگذار بر سیاست خارجی امریکا 3
- منافع و اهداف امریکا در منطقه 4
- پالیسی احتمالی دولت ترامپ نسبت به افغانستان 5
- نتیجه گیری 7
- پیشنهادات 8
- منابع 8

بررسی سیاست خارجی اداره جدید امریکا به رهبری ترامپ در قبال امارت اسلامی افغانستان

مقدمه

بی تردید دونالد ترامپ نامزد جمهوری خواه، بعد از پشت سر گذاشتن مبارزات انتخاباتی نفس گیر در مقابل کاملا هریس دموکرات، در حالیکه برخی نظرسنجی‌ها چون نظرسنجی شبکه خبری CNN و PBS مبنی بر شکست ترامپ و پیشتازی کاملا هریس رقیب انتخاباتی او سخن می‌گفت، اما ترامپ با طرح پالیسی‌ها و برنامه‌های خود در مبارزات انتخاباتی اش ادامه داد تا اینکه با کسب ۳۱۲ رأی در مقابل ۲۲۶ رأی کاملا هریس، پیروز انتخابات ۲۰۲۴ امریکا شد.^۱ حالا که قرار است ترامپ دو ماه پس از امروز دوباره به کرسی قدرت امریکا من حیث چهل و هفتمین رئیس جمهور ایالات متحده باز گردد، مخالفین امارت اسلامی اظهار امیدواری کرده اند که آغاز کار او منجر به تغییر پالیسی‌ها در قبال افغانستان شود. پس سوال مطرح می‌شود که ترامپ با امارت اسلامی افغانستان چگونه تعامل خواهد کرد؟ البته پاسخ این پرسش تا حدی واضح و مبرهن است، زیرا ترامپ کسی است که نخستین مذاکرات مستقیم امریکا با امارت اسلامی در دور اول ریاست جمهوری او انجام یافته بود و همچنین توافقنامه دوحه نیز میان نمایندگان امارت اسلامی و دیپلمات‌های امریکایی در زمان ریاست جمهوری او به امضاء رسید.^۲

علی رغم این پیش بینی چیزیکه ابهام ایجاد می‌کند، حضور چهره‌های بدبین نسبت به امارت اسلامی در کابینه ترامپ است، مانند مایکل والتز عضو مجلس نمایندگان امریکا به عنوان مشاور امنیت ملی، والتز افسر متقاعد گارد ملی ایالات متحده امریکا است که در چوکات نیروهای امریکایی در افغانستان علیه امارت اسلامی ایفای وظیفه کرده و یکی از منتقدین حکومت جوبایدن در قبال خروج از افغانستان بوده است،^۳ پیت هگزیت وزیر دفاع که در افغانستان علیه امارت اسلامی جنگیده است و منتقد خروج نیروهای امریکایی از افغانستان نیز می‌باشد. همچنین مارکو روبیو، عضو مجلس سنای امریکا به حیث وزیر خارجه ای اداره دونالد ترامپ از منتقدان سرسخت امارت اسلامی بوده و خواهان درج آن در فهرست تروریسم می‌باشد و همچنین توقع تغییر از امارت اسلامی را احمقانه می‌داند.^۴ با این حال دیده می‌شود که ترامپ برای تیم امنیتی و دستگاه خارجی خویش چهره‌های بدبین نسبت به امارت اسلامی را انتخاب کرده است. بنابراین سوال دیگری که مطرح می‌شود این است که تیم امنیتی ترامپ تا چه حد می‌تواند دیدگاه قبلی ترامپ را نسبت به امارت اسلامی بدبین تر سازد و اگر بتواند چه تبعاتی متوجه امارت اسلامی و اوضاع افغانستان خواهد شد؟

عوامل تأثیرگذار بر سیاست خارجی امریکا

قابل تذکر است که سیاست خارجی امریکا صرفا توسط ریاست جمهوری و تیم امنیتی او و یا وزیر خارجه اش ساخته نمی‌شود، بلکه دستگاه‌ها و سیستم‌های زیادی است که در جهت گیری تصمیمات در سیاست خارجی تأثیر دارد که اینجا به برخی از آنها اشاره خواهیم کرد:

1- **رئیس جمهور و اطرافیان:** رئیس جمهور می‌تواند با استفاده از قدرت اجرایی خود، جهت گیری‌های سیاسی را تعیین نموده با اطلاعاتی برآورده از تیم امنیتی و مشاوران خویش نقش کلیدی در تعیین سیاست‌های خارجی و تصمیم گیری‌های کلان دولت داشته باشد.

2- **گنگره امریکا:** گنگره ایالات متحده امریکا که شامل مجلس سنا و مجلس نمایندگان است بر اساس قانون اساسی ایالات متحده علاوه از قانون گذاری مسؤولیت تصویب بودجه، تصویب پیمان‌های خارجی، تعیین وزرای معرفی شده و حتی حق ابطال وتو و استیضاح رئیس جمهور را دارد. بر اساس برخی از این صلاحیت‌ها چون راه یافتن به کابینه دولت، تصویب بودجه و همچنین تصویب پیمان‌های خارجی، اعمال دیدگاه شخصی در یک چنین سیستمی مشکل به نظر می‌رسد. این سیستم چند لایه‌ای و تنوع ساختاری، تضمین می‌کند که سیاست‌های اتخاذ شده تنها بر اساس تحقیقات و منافع ملی تنظیم شوند و نه بر اساس نگرش‌های فردی یا حزبی.

3- **ساختارهای سیاسی و امنیتی:** نهادهای مختلفی مانند وزارت خارجه، وزارت دفاع و سازمان‌های استخباراتی و اطلاعاتی مثل NSA و CIA در تدوین و اجرای سیاست‌های خارجی نیز نقش دارند.

4- **منافع ملی:** منافع ملی امریکا که شامل امنیت ملی امریکا، منافع اقتصادی و حفظ نفوذ جهانی است می‌تواند یکی از عوامل اصلی تأثیر گذار بر سیاست خارجی باشد، زیرا لابدی است که هر تصمیمی در راستای حفظ و تقویت این منافع باشد.

در کل می‌توان گفت تصمیمات سیاسی کلان در امریکا و یا دیگر کشورهای دموکراتیک جهان، طوری نیست که تمام دیدگاه‌ها و نظریات رهبران و آنانیکه در رأس قدرت و یا دولت هستند جامه عمل بپوشد بلکه تصمیمات و اقدامات که نسبت به یک منطقه و یا یک کشور اتخاذ می‌شود، در اکثر موارد برگرفته از تحقیقات انجام یافته و اطلاعات جمع آوری شده از ادارات مختلف که در مورد آن کار صورت گرفته است، جهت دهنده اصلی تصمیمات و اقدامات بعدی است. بر این اصل برای یک مأموری از امنیت و یا از وزارت خارجه که در یک کشور بر منافع امریکا کار می‌کند، فرق نمی‌کند که وزیر و یا رئیس او چه فکر می‌کند و او گزارش‌های خویش را مطابق دریافته‌های خودش تقدیم خواهد کرد. بناء سیاست خارجی ایالات متحده ترکیبی از عوامل مختلف و پیچیده ای است که تنها به تصمیمات رئیس جمهور و تیم امنیتی و دفاعی او محدود نمی‌شود. دستگاه‌های متعدد دیگر مانند گنگره و ساختارهای سیاسی و امنیتی مختلف در تعیین جهت دهی سیاست خارجی کشور نقش کلیدی دارند. بناء این ترکیب‌ها به ایجاد سیاست‌های خارجی چند بعدی و مبتنی بر منافع ملی امریکا نشان می‌دهد که تصمیمات در این کشور در سطح کلان به عوامل و نهادهای متعدد بستگی دارند.

منافع و اهداف امریکا در منطقه

یکی از اهداف مهم امریکا در منطقه به خصوص افغانستان جلوگیری از توسعه اقتصادی و سیاسی رقبایی چون چین است. امریکا برای اینکه چین را از حیث توسعه اقتصادی و سیاسی تحت کنترل داشته باشد، نیاز دارد تا در نقاط استراتژیکی منطقه دست باز داشته تصمیمات و پالیسی‌ها را مطابق خواست خودش تحویل بدهد. همچنین با توجه به اظهارات پیهم مقامات و دیپلماتان امریکایی، یک هدف عمده امریکا عدم حضور گروه‌های مخالف امریکا در افغانستان است. پیش از این حضور ناتو به رهبری امریکا در افغانستان نیز حضور گروه‌های مخالف امریکا در این کشور عنوان شده بود. منفعت امریکا در عدم شکل گیری یک نظام ضد امریکایی در افغانستان است. از آنجا که دولت ترامپ در دور اول ریاست جمهوری اش فرصت مذاکرات مستقیم نمایندگان امریکایی با هیئت امارت اسلامی را مهیا کرد. خواهان این بود که امریکا می خواست طالبان را به قدرت بیاورد، به شرط اینکه از افغانستان هیچ نوع تهدیدی متوجه امریکا نشود. مسؤلین امارت اسلامی همواره اظهار نموده اند که خاک افغانستان علیه هیچ کشوری استفاده نمی‌شود. همزمان با بیرون شدن سربازان امریکایی از میدان هوایی کابل و کنترل عمومی میدان هوایی توسط نیروهای امارت اسلامی، ذبیح الله مجاهد سخنگویی امارت با حضور در میدان هوایی مقابل رسانه‌ها گفت: با آنکه امریکا از راه نظامی در افغانستان شکست خورده است اما امارت اسلامی خواهان ایجاد روابط حسنه و دیپلماتیک با امریکا و جهان است. بنابراین چنین به نظر می‌رسد که امریکا نیاز ندارد از این منظر وضعیت فعلی افغانستان را برهم بزند.

اهدافی دیگری چون قاچاق مواد مخدر، اسلحه، تروریسم، حقوق بشر و... نیز از سوی امریکایی‌ها در منطقه مطرح می‌شود اما در حقیقت این موارد چندان قابل اهمیت نخواهند بود.

پالیسی احتمالی دولت ترامپ نسبت به افغانستان

حقا که در نگاه ما سیاست امارت اسلامی بر انداز، از سوی ترامپ روی دست گرفته نمی‌شود، یا پالیسی دولت ترامپ طوری نخواهد بود که امارت اسلامی را به اندازه ای تضعیف کند که منجر به تغییر اوضاع فعلی در افغانستان شود، اما سیاست کلی ترامپ در قبال امارت اسلامی چگونه خواهد بود که بر ابعاد مختلف سیاسی، امنیتی و اقتصاد افغانستان تأثیر گذار باشد؟

در بعد سیاسی: بی تردید خواست‌های امریکا از امارت اسلامی افغانستان شامل دو بخش اصلی و فرعی می‌شود: طوریکه در بالا اشاره شد نخستین خواست امریکا در بعد سیاسی جلوگیری از نفوذ سیاسی و اقتصادی رقبای چین و روسیه در افغانستان خواهد بود، بناء نگرانی در این مورد ممکن است سیاست خارجی امریکا در قبال افغانستان را عوض کند. بر این اساس ضرورت است امارت اسلامی افغانستان پالیسی متوازن و اقتصاد محور را چنانچه در پیش گرفته حفظ بدارد تا افغانستان بار دیگر به میدان جنگ و رقابت قدرت منطقه ای و امریکا تبدیل نشود.

دومین خواست آمریکا از افغانستان طوریکه هرازگاهی از سوی مقامات امریکایی مطرح شده است. عدم حضور گروه‌های مخالف آمریکا در افغانستان است. بی تردید این خواست‌ها برای آمریکا مهم خواهد بود و امارت اسلامی هم در پیوند به این قضیه بارها از نبود تهدید از خاک افغانستان اطمینان داده است، از این حیث هیچ نگرانی متوجه آمریکا از طرف افغانستان نخواهد بود. در مرحله بعدی برخی خواست‌های دیگری نزد آمریکا وجود دارد و مخالفین امارت اسلامی هم هرازگاهی به آن اشاره دارند که عبارت از تشکیل حکومت همه شمول طوریکه تمام افغان‌ها خود را در آینه ای دولت و آینده کشور ببینند، حق تعلیم و کار برای زنان و از این قبیل مسائل دیگری حقوق بشری؛ چنانکه مخالفین امارت اسلامی در خارج زیر عنوان "شورای عالی مقاومت ملی برای نجات افغانستان" در واکنش به پیروزی ترامپ اظهار امیدواری نموده اعلام کرده اند که "آغاز به کار اداره جدید ایالات متحده منجر به تغییر پالیسی‌ها در قبال افغانستان شود و داعیه مردم افغانستان مبنی بر ضرورت احیای مردم‌سالاری و حکومت قانون مورد توجه قرار گیرد." ⁵ همچنین شماری از زنان معترض و فعالان جامعه‌ای مدنی به تاریخ 23 نومبر، طی یک نامه از رئیس جمهور منتخب آمریکا خواسته اند که توافقنامه دوحه میان آمریکا و امارت اسلامی را که به زعم آن‌ها فاجعه بار برای مردم افغانستان بوده، در روزهای نخستین کاری اش لغو کند. ⁶

با آنکه این خواست‌ها بارها از سوی امارت اسلامی رد گردیده است، ولی با آن‌هم اگر این خواست‌ها از سوی مخالفین امارت اسلامی مطرح گردد، گمان نمی‌رود هیچ گلی را آبداری کند. اما اگر از طرف آمریکا مطرح شود ممکن است من حیث گزینه فشار علیه امارت اسلامی استفاده شود و نگرانی‌های را نیز در امارت اسلامی ایجاد کند. اما در واقع این خواست‌ها برای ایالات متحده به آن حد قابل اهمیت نخواهد بود که وضعیت فعلی افغانستان را به چالش بکشد.

در بعد امنیتی: حقا که پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات 2024 آمریکا امیدواری‌هایی را نزد مخالفان امارت اسلامی خلق کرده است. چنانچه جنرال سمیع سادات که یکی از نظامیان حکومت قبلی افغانستان بوده و اکنون خود را مؤسس جبهه متحد علیه امارت اسلامی میداند و از چهره‌های مخالف امارت اسلامی افغانستان است، در مصاحبه ای گفته بود: جبهه متحد افغانستان ائتلافی از مسلمانان را ایجاد کرده از تیم انتخاباتی ترامپ حمایت نموده است و در دیدار با مسؤول ستاد انتخاباتی آقای ترامپ، در صورت پیروزی ترامپ خواهان همکاری این جبهه علیه امارت اسلامی شده است. ⁷

با توجه به موارد فوق و حضور چهره‌های بدبین امارت اسلامی در ادارات دفاعی و امنیتی ترامپ بعید نیست که آمریکا جهت وارد کردن فشار به امارت اسلامی و تحمیل خواست‌های خویش، از مخالفان آن من حیث نقطه فشار استفاده کند. اما گمان نمی‌رود که آمریکا بهانه و یا علاقه ای بر دخالت نظامی مستقیم در امور افغانستان را داشته باشد. از سوی هم در صورت قرار گرفتن افغانستان من حیث میدان رقابت میان آمریکا و رقبای اقتصادی و تسلیحاتی اش چون چین و روسیه، ناممکن نیست که مخالفین امارت اسلامی مورد حمایت

قرار گرفته افغانستان را نا امن سازد که در این صورت دولت دونالد ترامپ عامل نا امنی در افغانستان خواهد بود.

در بعد اقتصادی: بی تردید پالیسی اقتصادی دولت ترامپ نسبت به افغانستان مانند سایر پالیسی‌های او، تحت تأثیر دیدگاه خاص و رویکردهای منحصر به فرد او قرار خواهد داشت. ترامپ همواره در سخنرانی‌های خویش اظهار داشته است که ایالات متحده نباید به طور نا محدود به کشورهای دیگر کمک نماید. او بر این باور است که باید تمرکز خود را بر روی مسائل داخلی قرار دهد. بناء ممکن است دولت ترامپ کمک‌های اقتصادی امریکا به افغانستان را کاهش دهد. طوریکه دفتر بازرس ویژه امریکا برای بازسازی افغانستان گزارش داده بود که واشنگتن در جریان سه سال گذشته حدود 21 میلیارد دلار به امارت اسلامی کمک کرده است.⁸ در واقع ثبات نسبی که در افغانستان ایجاد شده در نتیجه ای کمک‌های ایالات متحده امریکا به افغانستان است. از سوی دیگر در کنار موقعیت خاص استراتژیکی افغانستان برای امریکا، جاذبه‌های اقتصادی دیگری وجود دارد که حضور دیپلماتیک امریکا در افغانستان را تشویق نموده و ادامه کمک‌ها به افغانستان را ترغیب می‌کند. مثلاً منابع طبیعی در افغانستان، دارای منابع طبیعی غنی از جمله معادن مس، لیتیوم و سایر مواد معدنی است که می‌تواند منبع در آمد قابل توجهی برای این کشور باشد. همچنین ممکن است در دور دوم ریاست جمهوری ترامپ به سرمایه گذاری خصوصی در افغانستان توجه صورت گیرد. این رویکرد می‌تواند شامل ارائه مشوق‌های مالی و تسهیلات به شرکت‌های امریکایی جهت سرمایه گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی به ویژه در بخش منابع طبیعی و معادن در افغانستان باشد. از این طریق هم امریکا از منابع طبیعی افغانستان بهره برداری خواهد کرد و هم برای امارت اسلامی افغانستان منبع عایداتی خواهد بود.

نتیجه گیری

با بازگشت دونالد ترامپ در دو ماه آینده به قدرت و تشکیل اداره جدید در ایالات متحده، تعامل او با امارت اسلامی و سیاست‌های او نسبت به افغانستان می‌تواند تأثیرات گسترده‌ای بر ابعاد سیاسی، امنیتی و اقتصادی افغانستان داشته باشد. زیرا ترامپ در دور اول ریاست جمهوری خود نخستین مذاکرات مستقیم با امارت اسلامی را آغاز کرد و توافقنامه دوحه نیز در زمان او به امضاء رسید. با این حال، حضور چهره‌های بدبین نسبت به امارت اسلامی در کابینه ترامپ، مانند مایکل والتز، پیت هگزیت و مارکو روبیو، می‌تواند در دیدگاه‌های ترامپ نسبت به امارت اسلامی تغییر ایجاد کند. این تغییرات ممکن است به افزایش فشارهای سیاسی بر امارت اسلامی منجر شود، اما به نظر نمی‌رسد که تغییرات انقلابی در سیاست‌های کلی امریکا نسبت به افغانستان رخ دهد.

در بعد امنیتی، احتمال دخالت نظامی مستقیم امریکا در امور افغانستان متقرب به صفر است. اما ممکن است دولت ترامپ از مخالفان امارت اسلامی به عنوان ابزار فشار استفاده کند. همچنین، در صورت تبدیل

شدن افغانستان به میدان رقابت میان امریکا و رقبای اقتصادی و تسلیحاتی او، احتمال دارد مخالفین امارت اسلامی از سوی رقبای امریکا مورد حمایت قرار گیرند که این امر می‌تواند به ناامنی در افغانستان منجر شود، زیرا افغانستان قبلاً هم از این رهگذر آسیب دیده است.

پالیسی اقتصادی ترامپ نسبت به افغانستان احتمالاً شامل کاهش کمک‌ها و تمرکز بر سرمایه‌گذاری خصوصی خواهد بود. ترامپ همواره بر کاهش کمک‌های مالی به کشورهای دیگر تأکید داشته و ممکن است کمک‌های اقتصادی امریکا به افغانستان را کاهش دهد. با این حال، منابع طبیعی افغانستان، می‌تواند جاذبه‌ای برای سرمایه‌گذاری‌های خصوصی باشد. دولت ترامپ ممکن است با ارائه مشوق‌های مالی و تسهیلات به شرکت‌های امریکایی، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی افغانستان را تشویق کند. این رویکرد می‌تواند به بهره‌برداری از منابع طبیعی افغانستان توسط امریکا و ایجاد منبع عایداتی برای امارت اسلامی باشد.

به طور کلی، سیاست‌های ترامپ در دور دوم ریاست جمهوری او نسبت به افغانستان ترکیبی از منافع اقتصادی و امنیتی ایالات متحده خواهد بود. این سیاست‌ها می‌توانند به تغییراتی در رویکرد امارت اسلامی در روابط اش به جهان منجر شود، از سوی هم ممکن است فرصت‌هایی برای توسعه اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری‌های خصوصی نیز فراهم شد. با توجه به ساختارهای تأثیرگذار بر سیاست خارجی ایالات متحده و منافع کلان امریکا، تغییرات انقلابی در افغانستان بعید به نظر می‌رسد، اما با توجه به تشکیل اداره جدید و منافع امریکا می‌تواند نگرانی‌ها و فشارهای را علیه امارت اسلامی ایجاد کند.

پیشنهادات

1. امریکا در قبال افغانستان پالیسی را روی دست گیرد که منافع و حاکمیت مردم افغانستان رعایت شود و تنها تمرکز اداره ترامپ منفعت امریکا قرار نگیرد.
2. نیاز است امارت اسلامی جهت دفع چالش‌های احتمالی آینده شرایط مناسب را برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی به شمول سرمایه‌گذاران امریکایی در افغانستان ایجاد نماید.
3. حکومت امارت اسلامی به دنبال سیاست متوازن در قبال کشورهای همسایه و منطقه، روابط دیپلماتیک و فعال خویش را حفظ کند تا افغانستان میدان جنگ و رقابت میان امریکا و چین نشود.

منابع

¹ . Aljazeera: US ELECTION 2024, link:

<https://www.aljazeera.com/us-election-2024/results/>

² .THE DIPLOMAT :Muhammad Murad, What Trump's Presidency Means for Afghanistan and the Taliban, Nov15,2024,link:

<https://thedi diplomat.com/2024/11/what-trumps-presidency-means-for-afghanistan-and-the-taliban/>

³ . رادیو آزادی: حضور چهره‌های منتقد طالبان در کابینه دونالد ترامپ به چی معنی است؟ 25 عقرب 1403 ش، لینک:

<https://da.azadiradio.com/a/33203804.html>

⁴ . خبرگزاری جمهور: معنی کابینه ترامپ برای طالبان و جبهه مقاومت چیست؟ 26 عقرب 1403 ش، لینک:

<https://www.jomhornews.com/fa/article/177656/>

⁵ . شورای عالی مقاومت ملی برای نجات افغانستان: پیام شورای عالی مقاومت ملی برای نجات افغانستان به مناسبت برگزاری موفقانه انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده امریکا، 18 عقرب 1403 ش، لینک:

<https://nrcafgghanistan.org/messages/%D9%BE%DB%8C%D8%A7%D9%85%D8%B4%D9%88%D8%B1%D8%A7%DB%8C-%D8%B9%D8%A7%D9%84%DB%8C-%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%88%D9%85%D8%AA-%D9%85%D9%84%DB%8C-%D8%A8%D8%B1%D8%A7%DB%8C-%D9%86%D8%AC%D8%A7%D8%AA-%D8%A7-13/>

⁶ . صدای امریکا: نامه زنان افغان و فعالان مدنی به ترمپ، 3 قوس 1403 ش، لینک:

<https://www.darivoo.com/a/afghan-proteted-women-and-civil-society-activists-in-a-letter-urged-president-elected-trump-to-dismiss-doha-agreement-with-taliban/7874385.html>

⁷ . ویدئو: افشاگری جنرال سادات در باره آینده افغانستان، لینک: https://www.youtube.com/watch?v=9ZlVrx_Tkea

⁸ . شبکه اطلاع رسانی افغانستان: آمریکا 21 میلیارد دلار به طالبان کمک کرده است، 16 اسد 1403 ش، لینک:

<https://www.afghanpaper.com/nbody.php?id=175821>

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی یک نهاد مطالعاتی غیردولتی و غیرانتفاعی می باشد که در سال ۱۳۸۸ خورشیدی در شهر کابل بنیان نهاده شده است. این مرکز از طریق پژوهش‌های دقیق و بی طرفانه خویش به منظور ارزیابی و غنای پالیسی‌ها در افغانستان و منطقه فعالیت می کند.

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrsaf.org

وب سایت: www.csrsaf.org

تماس: +93780618000

تماس: +۹۳۷۸۰۶۱۸۰۰۰

www.csrsaf.org

info@csrsaf.org